

Inspiratie voor Integratie

Sezayi Zanlier is als beste inspirator van Nederland uit de bus gekomen van dertien genomineerden in de *Contest Inspiratie voor Integratie* van de Baak Management Centrum VNO-NCW. Sezayi, van Turkse afkomst, reisde met een 'inspiratieteam' door Nederland om leerlingen van het VMBO te inspireren om door te gaan met leren. Zijn motto luidt: 'Integratie door doorgaande educatie'. Zelf is hij begonnen op het VMBO en voltooide uiteindelijk de universiteit. Nu werkt hij als bedrijfseconoom bij ING Bank.

De Baak wil met *Inspiratie voor Integratie* een bijdrage leveren aan een positievere beeldvorming van mensen over andere culturele groeperingen. "Alleen al in Amsterdam waar twintig procent van de bevolking van andere herkomst is, wonen dertigduizend hoogopgeleiden met een niet louter Nederlandse afkomst. We willen de bewustwording vergroten van de biculturele hoogopgeleiden. Wat is hun ambitie en wat beweegt hen? En, ook het bedrijfsleven laten zien wat de krachten zijn van biculturaliteit. Deze mensen kunnen een bijdrage leveren aan een positievere beeldvorming. Daardoor kan in Nederland uiteindelijk meer talent worden benut. Dat werkt bevorderend voor de sfeer in de samenleving en voor de groei van de economie", aldus algemeen directeur Harry Starren van de Baak.

Het idee achter het project is dat de gekozen rolmodellen een sneeuwbaaleffect veroorzaken in Nederland door anderen te inspireren rolmodel te zijn en de boodschap uit te dragen dat een tweede cultuur een verrijking is. Op deze manier moet een ander geluid gaan klinken in de Nederlandse samenleving waarvan 190 nationaliteiten deel uitmaken.

De finalisten kregen ieder 1000 euro om onder begeleiding van een coach met hun integratieproject anderen te inspireren en te motiveren. Een jury onder leiding van de burgemeester van Rotterdam Ivo Opstelten koos uiteindelijk Sezayi Zanlier tot winnaar.

Voor meer informatie over het project en de deelnemers: www.debaak.nl

*Algemeen directeur Harry Starren van de Baak
enthousiast over biculturaliteit:*

***"Mensen die verschillen in zichzelf verenigen,
kunnen heel goed bruggen bouwen"***

door Yvonne van der Heijden

"Het is uitermate waardevol dat er in Nederland steeds meer mensen zijn met twee culturele achtergronden. Dat moeten we gebruiken. Een biologisch systeem kan alleen maar overleven door variëteit. Zo zit het leven in elkaar. Een land is ook een levend organisme. Als we onze culturele variëteit niet benutten dan gaat dit land stuk."

Algemeen directeur Harry Starren van de Baak Management Centrum VNO-NCW is bezorgder over homogeniteit dan over diversiteit. "We moeten de verschillen zien, en als instrument inzetten om de multiculturele samenleving te laten opbloeien. Daar worden we allemaal beter van. Nederland heeft als handelsdrijvende natie in zijn hele geschiedenis geld verdiend aan verschillen. Waarom zijn we toch zo verkramppt geraakt?"

Flexibiliteit begint volgens hem met tolerantie. "Nu lijkt het erop dat Nederland een christelijke natie is. Dit kabinet wekt de indruk het christelijke dominant te willen maken. En toch hebben we een hele lange traditie van samen doen en van verschillen tolereren. In de tijd van de Republiek konden mensen in schuilkerken hun eigen geloof belijden zolang ze het gezag van de staat niet aanvochten. Je kunt niet leren waarderen wat niet wordt getolereerd.

"Tolerantie is toegeven dat je niet weet. Het is zorgwekkend dat sommigen in de islam niet tolerant zijn. Tegen mensen die niet tolerant zijn, moet hard worden opgetreden. Dat lijkt een paradox maar dat is het niet. Intolerantie belemmert iedere verdere ontwikkeling. Overigens is het nog niet zo lang geleden dat in Nederland uitspraken over God tot algemene verontwaardiging en kamerdebatten leidden. Het proces tegen Gerard Reve over de incarnatie van God in de gedaante van een ezel speelde eind jaren zestig. Dat is nog geen halve eeuw geleden. Dat moeten we niet vergeten als sommige moslims heftig reageren op uitspraken over hun geloof."

Geloof

Wat betekent het geloof? Die vraag houdt de historicus, politicoloog en bestuurskundige momenteel heel erg bezig. "Het is boeiend hoe geloof het menselijk handelen bepaalt. De overeenstemming in de godsdiensten is erg groot. Het Oude Testament en de Koran zijn overeenkomstige boeken. Het Oude Testament wordt niet meer naar de letter nageleefd. Ik hoop dat de Koran spoedig ook niet meer letterlijk wordt genomen.

"Ik kom religieus gezien uit een gemengd gezin. Mijn moeder was doopsgezind en mijn vader katholiek. De doopsgezinde kerk fascineert mijn hoofd. Het is een kerk van ruimte scheppen voor elkaar en van gelijkheid. Een revolutionaire kerk die democratie voorstaat. De Rooms-katholieke kerk is een irrationele kerk. Als je de ratio erop af stuurt, word je er gek van. Maar de rituelen ontroeren me, raken mijn hart. Ik zag dat mijn vader en mijn moeder van elkaar hielden en om elkaar lief te hebben, hoefden ze hun geloof niet op te geven. Ik ga regelmatig naar de kerk. Soms om mijn hart een plezier te doen, soms wint mijn hoofd. Maar ik beland op zondagochtend ook wel in de bioscoop want dan zijn in Amsterdam de kaartjes voor half geld. Dan wint de koopman van de dominee", zegt hij met een vrolijk gezicht.

Voorlopig is hij er nog niet uit hoe geloof en samenleving elkaar beïnvloeden, maar één ding weet hij zeker: "In het toelaten van nieuwe stromingen in de samenleving ben ik doopsgezind. Dance, de gay-cultuur. Ruimte geven aan mensen die durven afwijken. Ik ben ervan overtuigd dat het begint met tolerantie en dat het daarna kan uitgroeien tot waardering."

Baken

De Baak is midden jaren vijftig opgericht door een voorloper van ondernemersvereniging VNO-NCW. Starren benadrukt de onafhankelijkheid en zelfstandigheid van het instituut. "We zijn verwant aan VNO-NCW door dezelfde geschiedenis en dezelfde oriëntatie op de samenleving. Maar wij werken vanuit een ander hoek, zingen een andere toon. Wij richten ons erop managers de 'menselijke kant' van het ondernemen te laten ontwikkelen. Wij helpen mensen hun koers te bepalen en wij willen een baken zijn op weg naar een bestemming die iemand kiest."

Dat maatschappelijk verantwoord ondernemen pas sinds kort in het cursusprogramma is opgenomen, is volgens de algemeen directeur niet terug te voeren op de conservatieve ondernemerswortels. "Duurzaamheid als thema komt altijd al in alle opleidingen voor. Het is door maatschappelijke ontwikkelingen van ondergeschikt, een nevenschikt onderwerp geworden. Het is nu met zoveel woorden zichtbaar. De Baak snijdt steeds meer actuele thema's aan, zoals met 'Inspiratie voor Integratie'. Daarmee willen we de bewustwording vergroten van de biculturele hoogopgeleiden. Wat is hun ambitie en wat beweegt hen? En, ook het bedrijfsleven laten zien wat de krachten zijn van biculturaliteit.

Deze mensen kunnen een bijdrage leveren aan een positievere beeldvorming. Daardoor kan in Nederland uiteindelijk meer talent worden benut. Dat werkt bevorderend voor de sfeer in de samenleving en voor de groei van de economie."

Hij past zijn visie ook toe op het aantrekken van medewerkers voor zijn eigen opleidingscentrum. "Wij zoeken mensen met dubbele talenten. Een academicus die ook muzisch gevormd is, een conservatorium- of toneelopleiding heeft gevolgd. En/of mensen die een dubbele nationale achtergrond hebben. In ieder geval mensen die verschillen in zichzelf verenigen want die kunnen heel goed bruggen bouwen. Ons doel is een hoog diverse Baak te krijgen dat een afspiegeling is van de samenleving. Eerder hebben we dat met succes gedaan met de man-vrouwverhouding. Op de meeste niveaus is er nu een lichte dominantie van vrouwen."

Harry Starren heeft niet bewust toegewerkt naar een positie als opleider en trainer van managers. "Mijn huidige baan is meer een ontdekking dan een uitvinding. Het is ook niet zo dat het me is overkomen. Ik heb mijn hart gevolgd en mijn hoofd niet vergeten. Als jongetje was ik een nieuwsgierig en luisterend ventje. Een pedant ventje ook, dat anderen alles wilde uitleggen. En, ik vond het leuk te ondernemen. Ik beschouw mezelf als een lezer en luisteraar die voor zichzelf is begonnen. Zelf boeken schrijven, zelf spreker zijn.

"Ik ben ermee begonnen uit naïviteit. Dat is het leuke van durven, je weet niet hoe je iets moet doen. Je komt er door ondervinding achter. Ik durf niet uit een vliegtuig te springen, want daar heb ik te lang over nagedacht. Ik ben steeds bewuster omgegaan met mijn loopbaan. Mijn energie en mijn competenties zijn niet eindeloos. Hier bij de Baak kan ik verschillende dingen verbinden. Ik ben gefascineerd door het groeien van mensen. We kunnen allemaal wel wat. Denk niet in wat je niet kunt, focus op wat je wel kunt en probeer dat te verbeteren. Dat is wat we hier doen."

Starren gelooft heilig in naïviteit om iets voor elkaar te krijgen. Als voorbeeld geeft hij de aankoop in 2001 van landgoed De Horst in Driebergen waar dit gesprek plaatsvindt. "De algemene opvatting is dat economie nou eenmaal een waarde is die tegen ecologie in gaat. Ik vind dat ze samen moeten kunnen gaan. Dat noemen ze naïef. Toen de Baak dit landgoed wilde aankopen, verzette de gemeente Driebergen zich in eerste instantie hiertegen. Ze waren bang dat we de bomen zouden gaan kappen om meer cursusruimte te kunnen bouwen. Maar de Baak wilde het landgoed juist omdat al die bomen er zijn. De natuur is een van de belangrijkste bronnen als je jezelf wilt ontwikkelen en als je je wilt bezinnen op je carrière of je leiderschap. Onze andere locatie ligt aan zee, ook zo'n oneindige inspiratiebron. Uiteindelijk hebben we de gemeente kunnen overtuigen door naïef te blijven vasthouden aan de koppeling tussen ondernemen en natuur. Koppig en naïef zijn twee noodzakelijke voorwaarden om maatschappelijke veranderingen in gang te kunnen zetten."

Duurzaamheid

Duurzaamheid is voor hem vooral 'oog hebben voor wat groeit en bloeit'. Starren: "Ik ben meer van de 'people'-kant dan van de 'planet'-kant. Ik heb wel oog voor het milieu maar mijn kracht ligt meer in het werken met mensen. De eeuwige fascinatie met 'profit' ken ik niet. Ik word er niet warm of koud van. Voor een bedrijf moet het niet gaan om meer winst maken, maar om langer winst maken. Duurzamer. Het bos hier kappen levert veel winst op maar niet voor lang.

"Voor een 'not-for-profit' instelling als de Baak is een van de manieren om niet door geld te worden gedreven, er voor te zorgen dat er genoeg geld is om te kunnen doen waar we voor zijn ingesteld: op een duurzame manier een bedrijf leiden. Wij willen dat ons geld uit de markt komt. Als er voldoende winst is dan geven we dat terug aan de stakeholders. Dat doen we door gratis bijeenkomsten te organiseren of als sponsor kleinschalige initiatieven in de samenleving te steunen. We doen het liever in natura dan

in geld. Door waarde aan de samenleving toe te voegen, maken we de cirkel rond en zullen we zelf blijven voortbestaan.”

Een positieve kijk op jezelf en op het leven in het algemeen zijn voor Starren basisvoorwaarden om het maatschappelijk klimaat te laten ontdooien. “Mensen lopen te vaak achter hun gebreken aan. Als het gaat over leiderschap, dan hebben we alleen maar oog voor gebrek aan leiderschap. Er is meer dan voldoende leiderschap in Nederland. We moeten het alleen willen zien en waarderen. De vraag is durven we ze de ruimte te geven. Wie roept om een sterke leider, dat zijn overigens altijd mannen, krijgt misschien zijn zin. In de jaren dertig is het gebed verhoord. Het gaat uit van een infantiele samenleving, van mensen zijn kinderen. Leiderschap tonen is juist een zachte kracht. Daarbij horen deemoed, bescheidenheid en je plaats kennen in het universum. De Amsterdamse burgemeester Job Cohen is daarvan een erkend voorbeeld. Dat soort leiderschap is nodig om de oorspronkelijke kracht van de Nederlandse samenleving te herstellen.”

* * * * *